

Załącznik do Uchwały nr 257/21/2026
Zarządu MBS Łomianki z dnia 23.04.2026 r.

Załącznik do Uchwały nr 92/2026
Rady Nadzorczej MBS Łomianki z dnia 29.04.2026 r.

MAZOWIECKI BANK SPÓŁDZIELCZY W ŁOMIANKACH

Do użytku służbowego

STRATEGIA

zarządzania ryzykiem

w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach

Załącznik nr 3 do

„Instrukcji tworzenia wewnętrznych aktów prawnych
w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach.”

Metryka regulacji

Nazwa	Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Łomiankach
Pełna nazwa dokumentu	Strategia zarządzania ryzykiem w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach.
Właściciel merytoryczny	Zespół Ryzyk i Analiz
Data Wejścia w życie	01.04.2026 r.
Uchyła	Strategię z marca 2025 r.
Cel/ Najważniejsze zmiany	Najważniejsze zmiany dotyczyły: <ul style="list-style-type: none">• uporządkowania zapisów dot. zarządzania ryzykiem w Banku;• wprowadzono Rozdział V „Kryteria uznawania poszczególnych rodzajów ryzyka za istotne”, w którym zgodnie z wytycznymi SSOZ BPS zaktualizowano zapisy dotyczące identyfikacji ryzyka istotnego.• Informacje nt. rodzaju ryzyk identyfikowanych w Banku stanowi Załącznik nr 1• dokonano aktualizacji Załącznika nr 2 „Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym”

SPIS TREŚCI

Rozdział	Tytuł	str.
I	Wprowadzenie	4
II	Zasady Banku w zakresie zarządzania ryzykiem	5
III	Struktura organizacyjna systemu zarządzania ryzykiem	8
IV	Organizacja procesu zarządzania ryzykiem	17
V	Kryteria uznawania poszczególnych rodzajów ryzyka za istotne	19
VI	Cele strategii, skłonność do podejmowania ryzyka, system limitów	19
VII	Podstawowe zasady dokonywania testów warunków skrajnych	21
VIII	System kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem	22
IX	Postanowienia końcowe	23

Załączniki:

1. Załącznik 1 – Rodzaje ryzyk identyfikowanych w działalności Banku
2. Załącznik 2 – Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem
3. Załącznik 3 – Metody dokonywania testów warunków skrajnych w ramach systemu zarządzania ryzykiem
4. Załącznik 4 – Schemat organizacji zarządzania ryzykiem w Banku

I Wprowadzenie

§ 1

1. „Strategia zarządzania ryzykiem w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach” nazywana dalej „Strategią” reguluje:
 - 1) organizację i proces zarządzania ryzykiem w Banku,
 - 2) kryteria uznawania ryzyka za istotne,
 - 3) zasady funkcjonowania systemu limitów,
 - 4) cele Strategii, skłonność do podejmowania ryzyka (apetyt na ryzyko),
 - 5) szczegółowe strategie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
 - 6) systemu kontroli wewnętrznej w zakresie systemu zarządzania ryzykiem
2. Bank określając strategię zarządzania ryzykiem oraz apetyt na ryzyko uwzględnia w szczególności cele działalności i strategię zarządzania, model biznesowy, wszystkie istotne ryzyka powstałe w związku z prowadzoną przez Bank działalnością, poziom funduszy własnych, obowiązujące Bank normy ostrożnościowe oraz politykę wynagrodzeń.
3. Niniejsza Strategia została opracowana zgodnie z:
 - 1) Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe
 - 2) Ustawą z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
 - 3) Rozporządzeniem 2022/2554 w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011 – dalej DORA;
 - 4) Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach;
 - 5) Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego;
 - 6) Ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym;
 - 7) „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” - wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego Uchwałą nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 r.;
 - 8) odpowiednich rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego w tym Rekomendacji Z KNF ~~oraz wytycznych wydawanych przez EUNB;~~
 - 9) wytycznych wydanych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego dotyczących systemu zarządzania ryzykiem, w tym:
 - a) „Wytycznych w sprawie zarządzania wewnętrznego”
 - b) „Wytycznych dotyczących testów warunków skrajnych przeprowadzanych przez instytucje”,
 - 10) wytycznych wydanych przez SSOZ BPS w zakresie zarządzania ryzykiem (dokumentów dotyczących zasad zarządzania ryzykiem),
 - 11) dokumentu Zasad dotyczących wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej (dalej – „Zasady ICAAP”) wydanego przez SSOZ BPS.

§ 2

1. Stosowane w niniejszej Strategii skróty i oznaczenia dotyczące odpowiednich organów i komórek organizacyjnych oznaczają:
 - 1) **Bank** – Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Łomiankach,
 - 2) **Bank Zrzeszający** – Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.,
 - 3) **EUNB** – Europejski Urząd Nadzoru Bankowego,
 - 4) **KNF** – Komisja Nadzoru Finansowego,
 - 5) **Rada Nadzorcza** – Rada Nadzorcza Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach,

- 6) **Komitet Audytu** – Komitet Audytu powołany w ramach Rady Nadzorczej Banku,
- 7) **Zarząd** – Zarząd Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach.

2. Stosowane w niniejszej Strategii pozostałe skróty, oznaczenia i pojęcia są następujące:

- 1) **Apetyt na ryzyko** – inaczej **skłonność do podejmowania ryzyka**, oznacza łączny poziom i rodzaje ryzyka, jakie Bank jest skłonny podejmować w ramach swojej zdolności do ponoszenia ryzyka, zgodnie ze swoim modelem działalności, w celu realizacji swoich celów strategicznych;
 - 2) **Tolerancja ryzyka** – limity ustalane przez Bank w ramach apetytu na ryzyko;
 - 3) **Ryzyka istotne** - ryzyka związane z obszarem działalności Banku, które są objęte wymogiem obliczania kapitału regulacyjnego oraz ryzyka, które w wyniku przeprowadzonej oceny istotności, zgodnie z „Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach” będą skutkowały utworzeniem dodatkowe wymogu kapitałowego na pokrycie tych ryzyk;
 - 4) **Jednostka biznesowa** – jednostka organizacyjna lub komórka organizacyjna, której podstawowym zadaniem jest prowadzenie działalności biznesowej;
 - 5) **Kapitał wewnętrzny** – oszacowana przez bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka;
 - 6) **Konflikt interesów** - okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesem Banku i interesami pracownika, z uwzględnieniem obowiązku działania przez pracownika w sposób rzetelny, zgodnie z najlepiej pojętym interesem Banku. Powstaje w szczególności, gdy pracownik posiada obiektywny powód, aby preferować interes własny lub osoby trzeciej w stosunku do interesów Banku.
 - 7) **Ład wewnętrzny** – system zarządzania bankiem, organizacja banku, zasady działania, uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność i odpowiedzialność oraz wzajemne relacje Rady Nadzorczej, zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje w banku określone w statucie banku oraz przyjętym w banku zhierarchizowanym systemie regulacji wewnętrznych (strategii, polityk, procedur, instrukcji i in.).
 - 8) **Powiązanie personalne** – takie rodzaj powiązania, który może rodzić ryzyko konfliktu interesów pracownika/członka organu Banku z racji posiadania relacji pozasłużbowych z innym pracownikiem/członkiem organu Banku. W szczególności za powiązania personalne w Banku rozumie się więzi o charakterze małżeńskim, pozostawanie we wspólnym pożyciu, bycie krewnym lub powinowatym w linii prostej.
 - 9) **Zdolność do ponoszenia ryzyka** - oznacza maksymalny poziom ryzyka, jaki Bank jest w stanie przyjąć, biorąc pod uwagę bazę kapitałową, możliwości zarządzania ryzykiem i mechanizmy kontrolne oraz ograniczenia regulacyjne.
2. Załącznik nr 1 do Strategii określa rodzaje ryzyka identyfikowane w działalności Banku (definicje).

II. Zasady Banku w zakresie zarządzania ryzykiem

§ 3

Ogólne zasady Banku w zakresie ryzyka

1. Bank powinien skutecznie zarządzać ryzykiem występującym w jego działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem, zaprojektowanego, wprowadzonego przez Zarząd, który również zapewnia jego działanie, nadzorowanego przez Radę Nadzorczą, obejmującego swoim zakresem jednostki i komórki organizacyjne Banku, w pełni uwzględniającego istotę ekspozycji Banku na ryzyko oraz obejmującego wszystkie istotne rodzaje ryzyka.
2. Zarządzanie ryzykiem obejmuje kluczowe procesy wewnętrzne w Banku, które mają zapewnić uzyskanie, w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym:
 - a) odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, wyrażanego przez nieprzekraczanie przyjętego apetytu na ryzyko,
 - b) odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.
3. System zarządzania ryzykiem powinien umożliwiać Bankowi skuteczne podejmowanie decyzji odnośnie realizacji strategii zarządzania bankiem.

§ 4

Narzędzia realizacji polityki Banku w zakresie ryzyka

1. W celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem Zarząd:
 - 1) opracowuje i wdraża odpowiednie systemy zarządzania ryzykiem, obejmujące strukturę organizacyjną, narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem, system informacji zarządczej, a także odpowiednie zarządzanie kadrami;
 - 2) kształtuje i dba o odpowiednią kulturę organizacyjną zorientowaną na efektywne zarządzanie ryzykiem (kultura ryzyka);
 - 3) opracowuje i wdraża formalnie przyjęty proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka, realizowany na podstawie przyjętych przez Zarząd:
 - a) strategii zarządzania ryzykiem,
 - b) polityk i procedur dotyczących identyfikacji, oceny (pomiaru lub szacowania), kontroli i monitorowania ryzyka oraz raportowania o ryzyku, opracowanych w formie pisemnej.
2. Zasady i mechanizmy tworzące system zarządzania ryzykiem są opracowywane i uchwalane przez Zarząd w formie polityk oraz procedur.
3. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, w tym ocenia efektywność realizacji polityk, o których mowa w ust. 2.

§ 5

Struktura organizacyjna

1. Struktura organizacyjna Banku powinna umożliwiać skuteczne zarządzanie i kontrolę ryzyka, zarówno na poziomie komórek odpowiedzialnych za proces zarządzania ryzykiem, jak i na szczeblu organów Banku.
2. Zmiany dokonywane w strukturze organizacyjnej Banku powinny być uzasadnione i dobrze zaplanowane, z uwzględnieniem konieczności dokonania przeglądu obowiązujących regulacji wewnętrznych i procedur w celu zapewnienia spójności wprowadzanych zmian z funkcjonującymi rozwiązaniami w zakresie zarządzania ryzykiem.
3. Zarząd i pracownicy znają zakresy zadań poszczególnych komórek i jednostek związane z zarządzaniem ryzykiem, oraz zasady zarządzania ryzykiem i stosują je w codziennej pracy.
4. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem powinny obejmować pełny zakres działalności Banku.
5. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku, odpowiednio do ich zadań.
6. Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów.
7. Członkowie Zarządu uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej przez Bank działalności nie powinni łączyć odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący to ryzyko.

§ 6

Narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem

1. W ramach identyfikacji oraz oceny ryzyka, Zarząd banku powinien opracować narzędzia prognostyczne i retrospektywne, w celu zapewnienia nadzoru nad aktualnymi ekspozycjami na ryzyko.
2. Narzędzia te powinny umożliwiać agregację ekspozycji na ryzyko w obrębie różnych linii biznesowych oraz pomagać w identyfikacji ryzyk.
3. Narzędzia prognostyczne (takie jak analizy scenariuszowe i testy warunków skrajnych) powinny identyfikować potencjalne ekspozycje na ryzyko w różnych niekorzystnych okolicznościach, natomiast narzędzia retrospektywne, bazujące na analizie danych historycznych, powinny wspierać i umożliwiać porównanie rzeczywistej ekspozycji Banku na ryzyko z apetytem na ryzyko oraz dostarczać danych do ewentualnych korekt.
4. Testy warunków skrajnych powinny uwzględniać odpowiedniość wyboru istotnych scenariuszy oraz powiązanych założeń, metod i infrastruktury Banku.
5. Bank wdraża i rozwija systemy informatyczne wspomagające proces zarządzania ryzykiem, a także inne narzędzia informatyczne powiązane z zarządzaniem ryzykiem.
6. Funkcjonalność systemów wspomaga realizację elementów procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym wymienionych w niniejszej Strategii.

§ 7

System informacji zarządczej

1. System zarządzania ryzykiem powinien opierać się na kompleksowych informacjach uzyskanych na podstawie identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka w Banku.
2. Bank wdraża i utrzymuje system informacji zarządczej zapewniający otrzymywanie przez Radę Nadzorczą, Zarząd, a także odpowiednie komórki i jednostki organizacyjne aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem.
3. W celu ułatwienia procedury przeglądu i podejmowania decyzji oraz zapobiegania decyzjom mogącym nieświadomie zwiększać ryzyko, Bank powinien zapewnić skuteczne przekazywanie informacji na temat ryzyka. W tym celu należy przekazać informacje na temat polityki w zakresie ryzyka oraz stosowne dane na jego temat (np. o ekspozycjach i kluczowych wskaźnikach ryzyka), zarówno horyzontalnie w obrębie Banku, jak i w górę oraz w dół hierarchii służbowej.
4. Organizowanie i nadzorowanie systemu informacyjnego w zakresie poziomu ryzyka zapewniającego Radzie Nadzorczej, Zarządowi i innym osobom kierującym Bankiem doływ informacji, w odpowiedniej postaci i na czas realizowane jest przez Dyrektora ds. Ryzyk i Analiz oraz nadzorowane przez Prezesa Zarządu.
5. Rada Nadzorcza powinna ponadto otrzymywać informacje bezpośrednio od Dyrektora ds. Zgodności i Kontroli.

§ 8

Zarządzanie zasobami ludzkimi

1. Bank wdraża i realizuje procesy zarządzania zasobami ludzkimi, zapewniające odpowiednie zarządzanie ryzykiem operacyjnym, w tym:
 - 1) sporządzanie planów kadrowych/planów zatrudnienia, planów urlopów,
 - 2) sformalizowany proces zatrudniania, oceny i awansu zawodowego pracowników uwzględniający ich kompetencje i zasady etyki zawodowe,
 - 3) odpowiednią politykę szkoleń,
 - 4) odpowiednie zasady motywowania i wynagradzania,
 - 5) mechanizmy zapewnienia ciągłości działania w sytuacjach nieobecności pracownika lub odejścia z pracy,
 - 6) sprawozdawczość wewnętrzną dotyczącą spraw kadrowych, w tym: fluktuacji zatrudnienia, absencji, urlopów, wykorzystania czasu pracy.
2. Procesy zarządzania zasobami ludzkimi realizowane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami wewnętrznymi:
 - 1) Polityką kadrową Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach.
 - 2) Polityką w zakresie powoływania i odwoływania, a także oceny odpowiedniości kandydatów / członków Zarządu Banku oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach.
3. Bank sporządza i stosuje odpowiednią politykę wynagrodzeń, dla poszczególnych kategorii osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka banku, obejmującą wynagrodzenia i uznaniowe świadczenia emerytalne w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 73 rozporządzenia nr 575/2013.

§ 9

Kultura ryzyka

1. Prawidłowa i spójna kultura ryzyka jest kluczowym elementem skutecznego zarządzania ryzykiem, Zarząd rozwija kulturę ryzyka poprzez odpowiednie regulaminy i procedury określające m.in. pożądane postawy w tym zakresie, odpowiednie przykłady, systemy motywacyjne o charakterze nie tylko finansowym, jak również sposoby komunikacji i szkolenia pracowników w zakresie ich obowiązków związanych z ryzykiem Banku
2. Kierownictwo wszystkich szczebli jest odpowiedzialne odpowiednio do swoich kompetencji i zadań za budowę kultury organizacyjnej nastawionej na zapobieganie wzrostowi zagrożeń ryzyka.
3. Narzędzia budowy kultury ryzyka organizacyjnej stosowane w Banku obejmują:
 - 1) odpowiednie zachowania i postawa kierownictwa banku, tzw. „przykład z góry”,

- 2) ogłoszenie i egzekwowanie zasad etycznego działania,
 - 3) odpowiednie, jednoznaczne komunikowanie celów,
 - 4) jasne przypisanie pracownikom zadań i celów,
 - 5) szkolenia i promowanie dzielenia się wiedzą,
 - 6) ustalenie zasad oceny działalności pracowników, w tym promujące odpowiedzialność i rzetelność, również rzetelne raportowanie o stratach,
 - 7) właściwa organizacja w zakresie podejmowania decyzji,
 - 8) delegowanie uprawnień i odpowiedzialności na niższe szczeble.
4. Każdy pracownik Banku powinien mieć pełną świadomość swoich obowiązków związanych z zarządzaniem ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem nie powinno ograniczać się do specjalistów do spraw ryzyka.
 5. Bank sporządza i stosuje odpowiednią politykę wynagrodzeń obejmującą zasady wynagradzania wszystkich pracowników Banku, a także poszczególnych kategorii osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka banku, obejmującą wynagrodzenia i uznaniowe świadczenia emerytalne w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 73 rozporządzenia nr 575/2013 (Polityki wynagrodzeń).
 6. Polityka wynagrodzeń wszystkich pracowników banku:
 - 1) wspiera prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i nie zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka;
 - 2) wspiera realizację strategii zarządzania bankiem i strategii zarządzania ryzykiem oraz ogranicza konflikt interesów;
 - 3) jest neutralna pod względem płci.

III. Struktura organizacyjna systemu zarządzania ryzykiem

§ 10

Zadaniami systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka występującego w działalności Banku służące zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez Bank działalności.

§ 11

1. Organizacja systemu zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony (poziomach):
 - 1) **pierwsza linia obrony** (zarządzanie ryzykiem na pierwszym poziomie) – którą stanowi bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne zaliczane przez Bank do pierwszego poziomu (w tym jednostki biznesowe lub jednostki wsparcia, np. odpowiedzialne za rozliczanie transakcji), zgodnie z „Regulaminem organizacyjnym MBS w Łomiankach” stosujące odpowiednie mechanizmy kontrolne ryzyka, zapewniające właściwe ich stosowanie oraz zgodność działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;
 - 2) **druga linia obrony** (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie) – którą stanowi zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, w tym Zespół Ryzyk i Analiz oraz inne komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie (linii obrony) zgodnie z „Regulaminem organizacyjnym”, odpowiedzialne za niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank, obejmujące również składanie propozycji koniecznych działań, a także działalność Zespołu Zgodności, Kontroli i Bezpieczeństwa .
 - 3) **trzecia linia obrony** – którą stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez SSOZ BPS.
2. Niezależność linii obrony polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności, jednoznacznego podziału zadań i odpowiedzialności w następujących obszarach:
 - 1) działanie drugiej linii obrony w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem polegających na stosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka i ich monitorowaniu, oraz realizacji procesu zarządzania ryzykiem, jest niezależne od funkcjonowania pierwszej linii obrony,

- 2) w ramach drugiej linii obrony zachowana jest niezależność między komórką ds. ryzyka, a komórką zgodności, zapewniająca unikanie konfliktu interesów wynikającego z realizacji zadań objętych systemem kontroli wewnętrznej;
- 3) działanie trzeciej linii obrony, polegające na stosowaniu i monitorowaniu mechanizmów kontrolnych, w tym w zakresie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem, jest niezależne od pierwszej i drugiej linii obrony, przy czym kompetencje w przedmiotowym zakresie posiada jednostka zarządzająca Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

§ 12

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Organy:
 - 1) Rada Nadzorcza, w tym Komitet Audytu,
 - 2) Zarząd;
 2. II linia obrony:
 - 1) Komitet Zarządzania Ryzykami,
 - 2) Komitet Kredytowy,
 - 3) Komitet Strategii działania,
 - 4) Dyrektor ds. Ryzyk i Analiz,
 - 5) Zespół Ryzyk i Analiz,
w tym Stanowisko ds. Ryzyka Operacyjnego i Outsourcingu,
 - 6) Zespół Monitoringu i Klasyfikacji,
 - 7) Zespół Analityków Kredytowych,
 - 8) Zespół Restrukturyzacji i Windykacji,
 - 9) Dyrektor ds. Zgodności i Kontroli, w tym: Stanowisko ds. Zgodności,
Stanowisko ds. Kontroli,
IOD (Inspektor Ochrony Danych)
 - 10) Stanowisko ds. Bezpieczeństwa Informacji,
 - 11) Dyrektor Finansowy,
 - 12) Koordynator przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – AML;
 3. Pierwsza linia obrony – pozostałe komórki i jednostki organizacyjne Banku;
 4. Audyt wewnętrzny - realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS
- Załącznik nr 4 prezentuje schemat organizacji zarządzania ryzykiem w Banku.

§ 13

Zadania Rady Nadzorczej

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego system, w tym również systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, obejmującego ryzyko systemów informatycznych (ryzyko ICT) i bezpieczeństwo informacji.
2. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór w szczególności przez:
 - 1) zatwierdzenie określonego przez Zarząd akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka (apetyt na ryzyko) oraz monitoruje jego przestrzeganie.
 - 2) zatwierdzenie przyjętej przez Zarząd strategii zarządzania ryzykiem oraz monitorowanie jej przestrzegania;
 - 3) nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem polityk i procedur, na podstawie których funkcjonować ma w banku system zarządzania ryzykiem;
 - 4) nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w zakresie systemu Zarządzania ryzykiem, w zależności od wewnętrznego podziału zadań w Zarządzie,
 - 5) określenie zasad raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
 - 6) coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.

3. Rada Nadzorcza przyjmuje odpowiednie informacje sprawozdawcze i wyniki kontroli wewnętrznej, na ich podstawie podejmuje decyzje o potrzebie podjęcia działań w reakcji na stwierdzone nadmierne narażenie na ryzyko, w tym o dokonaniu przeglądu niniejszej Strategii lub polityk.
4. Rada Nadzorcza nadzorując ryzyko operacyjne szczególną uwagę poświęca zagadnieniom bezpieczeństwa informacji i systemów informatycznych, w tym:
 - 1) zarządzaniu bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłości działania,
 - 2) procesu tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - 3) zarządzaniu elektronicznymi kanałami dostępu,
 - 4) współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,
 - 5) zapewnieniu adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - 6) zarządzaniu jakością danych o kluczowym znaczeniu.

§ 14

Zadania Komitetu Audytu

1. Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:
 - 1) monitorowanie:
 - a) procesu sprawozdawczości finansowej,
 - b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem w tym również systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, obejmującego ryzyko systemów informatycznych (ryzyko ICT) i bezpieczeństwo informacji oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
 - c) wykonywania czynności rewizji finansowej;
 - 2) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Banku świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
 - 3) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Banku;
 - 4) informowanie Rady Nadzorczej Banku o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania;
 - 5) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
 - 6) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez Bank oraz zasad współpracy z firmą audytorską;
 - 7) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
 - 8) przedstawianie Radzie Nadzorczej, rekomendacji, o której mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 537/2014, wskazującej m.in. firmę audytorską, której proponuje powierzyć badanie ustawowe, zgodnie z politykami, o których mowa w pkt 5, 6 i 7;
 - 9) przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Banku.

§ 15

Zadania Zarządu

1. Zarząd projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem, w tym również systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, obejmującego ryzyko systemów informatycznych (ryzyko ICT) i bezpieczeństwo informacji
2. W szczególności Zarząd realizuje zadania określone w pkt. 1 przez:
 - 1) określanie bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka (apetytu na ryzyko, który następnie zatwierdza Rada Nadzorcza);

- 2) opracowywanie i przyjmowanie strategii zarządzania ryzykiem;
 - 3) wprowadzanie podziału realizowanych w Banku zadań, zapewniającego niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie w zakresie, o których mowa w § 14;
 - 4) nadzorowanie zarządzania ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie, o których mowa w § 14;
 - 5) opracowywanie i akceptowanie polityk oraz zapewnianie wdrożenia procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem, zgodnie z przyjętymi zasadami legislacji wewnętrznej, oraz monitorowanie ich przestrzegania;
 - 6) nadzorowanie wielkości i profilu ryzyka w Banku, w tym ryzyka związanego z działalnością podmiotów zależnych,
 - 7) ustanawianie zasad raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w banku.
3. Zarząd banku zapewnia, że system zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym, obejmującym również ryzyko ICT, jest adekwatny i skuteczny – to znaczy, że proces zarządzania tym ryzykiem dostarcza zamierzonych efektów, oraz jest realizowany w sposób poprawny i odpowiednio do profilu ryzyka na każdym etapie procesu zarządzania ryzykiem, tj. etapach: identyfikacji, oceny, kontroli i zapobiegania, monitorowania i raportowania, a jeśli to konieczne – Zarząd podejmuje działania celem weryfikacji, wprowadzania niezbędnych korekt i udoskonaleń tego systemu, w tym regulacji wewnętrznych dotyczących tego systemu.
 4. Zarząd, w ramach swoich kompetencji, podejmuje decyzje dotyczące organizacji i działania procesów zarządzania ryzykiem, a także organizacji i działania środowiska wewnętrznego zarządzania tym ryzykiem, w ramach posiadanych kompetencji. W tym zakresie Zarząd zapewnia zasoby niezbędne do skutecznego zarządzania ryzykiem.
 5. Zarząd dokonuje regularnych przeglądów strategii i polityk zarządzania ryzykiem (w tym operacyjnym obejmującym również ryzyko ICT) oraz ~~systemu zarządzania ryzykiem, w tym~~ zasad zarządzania tym ryzykiem, zgodnie z odpowiednimi regulacjami wewnętrznymi. W przypadkach, gdy zajdzie taka potrzeba Zarząd dokonuje weryfikacji i aktualizacji strategii zarządzania ryzykiem i polityk lub systemu zarządzania ryzykiem.
 6. Zarząd okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka (struktury i wielkości ryzyka), na które narażony jest Bank
 7. Zarząd odpowiada za bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych, w związku z tym szczególną uwagę poświęca zagadnieniom:
 - 1) zarządzaniu bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania,
 - 2) tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - 3) zarządzania elektronicznymi kanałami dostępu,
 - 4) współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,
 - 5) zapewnienia adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - 6) zarządzania jakością danych o kluczowym znaczeniu.

§ 16

Zadania Prezesa Zarządu

1. Sprawowanie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem, w tym ryzykiem istotnym w działalności Banku, w szczególności poprzez nadzór nad:
 - 1) zarządzaniem ryzykiem na drugim poziomie, o którym mowa w § 14, w tym przez komórki drugiej linii obrony (drugiego poziomu) odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem;
 - 2) bezpieczeństwem informacji, w tym nad zarządzaniem ryzykiem ICT,
 - 3) prawidłowością realizacji strategii, polityk zarządzania ryzykiem, zasad zarządzania ryzykiem, w tym limitów wewnętrznych przez wszystkie komórki lub jednostki organizacyjne Banku, poprzez wykorzystanie informacji sporządzanych przez Zespół Zgodności i Kontroli i ~~Bezpieczeństwa,~~

informacji zarządczych sporządzanych przez podległe komórki organizacyjne, a także wyniki audytu zewnętrznego,

4) działalnością Komitetu Zarządzania Ryzykami.

2. Sprawowanie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności.
3. W zakresie swoich zadań związanych z nadzorem nad zarządzaniem ryzykiem istotnym Prezes Zarządu odpowiada również za funkcjonowanie Systemu Informacji Zarządczej dostarczający Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej kompleksowych informacji na temat ryzyka.

§ 17

Zadania Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowo – Operacyjnych

1. Nadzór i koordynowanie nad procesem opracowania projektów Strategii działania Banku i corocznych aktualizacji strategii.
2. Nadzór nad bezpieczeństwem finansowym Banku, w tym nad zapewnieniem płynności Banku.
3. Nadzór nad obszarem rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, w tym kontroli finansowej, w szczególności nad realizacją polityki rachunkowości Banku.
4. Nadzór nad opracowywaniem projektów planów finansowych Banku oraz monitorowaniem ich realizacji,
5. Nadzór nad prowadzeniem sprawozdawczości obowiązkowej.
6. Organizowanie i nadzorowanie systemu informatycznego oraz nadzór nad jego bezpieczeństwem.
7. Opracowywanie i nadzór nad realizacją planów i programów informatyzacji Banku, w tym współpraca z Bankiem Zrzeszającym w zakresie polityki informatyzacji.
8. Organizowanie i nadzór nad programem przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

§ 18

Zadania Wiceprezesa Zarządu ds. handlowych

Pełni nadzór nad podległymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi stanowiącymi obszar generujący ryzyko (zarządzającymi operacyjnie ryzykiem na pierwszej linii obrony);

§ 19

Zadania Komitetu Zarządzania Ryzykami

Komitet zarządzania ryzykami uczestniczy jako organ opiniodawczy i doradczy w procesie zarządzania ryzykami występującymi w Banku. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Zarządzania Ryzykami w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach” – komitet stanowi element II poziomu (linii obrony).

§ 20

Zadania Komitetu Kredytowego Banku

Komitet Kredytowy stanowi element drugiej linii obrony (drugiego poziomu) systemu zarządzania w Banku. Do kompetencji KKB należy wydawanie opinii poprzedzających podjęcie decyzji kredytowej lub decyzji dotyczącej wiarygodności (należności) trudnej przez Zarząd lub upoważnione osoby, działające zgodnie z obowiązującymi w Banku przepisami oraz Regulaminem podejmowania decyzji kredytowych w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach. – komitet stanowi element II poziomu (linii obrony).

§ 21

Zadania Komitetu Strategii działania

Komitet ds. strategii uczestniczy w procesie zarządzania jako organ opiniodawczy, doradczy i monitorujący w zakresie min. zarządzania ryzykiem strategicznym. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu ds. Strategii działania w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach” – komitet stanowi element II poziomu (linii obrony).

§ 22

Zadania Dyrektora ds. Ryzyk i Analiz

1. Zarządzanie ryzykiem kredytowym, w tym nadzór nad skutecznością procedur oceny zdolności kredytowej oraz procedur związanych z zarządzaniem portfelem ekspozycji kredytowych, w tym detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

2. W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym: organizowanie i nadzorowanie procesu weryfikacji oceny zdolności kredytowej, niezależnego systemu monitoringu jakości ekspozycji kredytowych i dokonywania klasyfikacji należności realizowanych przez Zespół Analityków Kredytowych oraz Zespół Monitoringu i Klasyfikacji.
3. Nadzór nad pomiarem, oceną i raportowaniem realizacji celów strategicznych realizowanym przez Zespół Ryzyk i Analiz,
4. Uczestniczenie w opracowaniu założeń do planu finansowego Banku, a także nadzór nad pomiarem, oceną i raportowaniem realizacji planu finansowego i poziomu ryzyka wyniku finansowego,
5. Nadzór nad opracowywaniem analiz finansowych,
6. Organizacja i nadzór nad procesami raportowania i sprawozdawczości dotyczącej ryzyka, a także adekwatności kapitałowej,
7. Nadzór nad oceną ryzyka nowych produktów, we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi,
8. Nadzór nad opracowywaniem i realizacją polityki informacyjnej Banku w ramach III Filara (polityka informacyjna).

§ 23

Zadania Zespołu Ryzyk i Analiz

w tym Stanowisko ds. Ryzyka Operacyjnego i Outsourcingu

1. Zespół zapewnia identyfikację wszystkich najważniejszych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank oraz prawidłowe zarządzanie nimi przez jednostki biznesowe i wsparcia w Banku – stanowi element II poziomu (linii obrony).
2. Zespół jest niezależny od jednostek biznesowych i jednostek wsparcia, w których kontroluje ryzyko, usytuowanych na pierwszym poziomie.
3. Współdziałanie między jednostkami biznesowymi i jednostkami wsparcia, a Zespołem powinno przyczyniać się do osiągnięcia celu, jakim jest zapewnienie, iż pracownicy banku -stosownie do ich zakresu obowiązków - są odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem.
4. Podstawowe zadania to:
 - 1) identyfikacja ryzyka, przetwarzanie danych o ryzyku i pomiar lub szacowanie ryzyka, ocena ekspozycji Banku na ryzyko oraz poziomu ryzyka, raportowanie informacji dotyczących podejmowanego ryzyka,
 - 2) opracowywanie projektów strategii i rozwoju Banku oraz pomiar stopnia ich realizacji,
 - 3) aktywne uczestnictwo w opracowaniu strategii zarządzania ryzykiem oraz określaniu apetytu na ryzyko,
 - 4) uczestnictwo w weryfikacji efektywności obowiązujących procesów zarządzania ryzykiem,
 - 5) ocena strategii zarządzania ryzykiem, w tym cele do realizacji zaproponowane lub opiniowane przez jednostki biznesowe oraz przedstawia opinię radzie Nadzorczej i Zarządowi Banku, przed zatwierdzeniem strategii zarządzania ryzykiem,
 - 6) współdzielenie odpowiedzialności za wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem ze wszystkimi jednostkami biznesowymi Banku. Podczas, gdy jednostki biznesowe powinny przestrzegać stosownych mechanizmów kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limitów ryzyka, Zespół jest odpowiedzialny za zapewnienie zgodności tych mechanizmów kontroli ryzyka z apetytem na ryzyko oraz za monitorowanie czy Bank nie podejmuje nadmiernego ryzyka,
 - 7) opracowywanie założeń do planu finansowego oraz koordynowanie, nadzorowanie oraz monitorowanie stopnia zgodności planu z uzyskiwanymi wynikami i dokonywanie analiz odchyleń,
 - 8) opracowywanie i realizacja polityki informacyjnej Banku (III Filar),
 - 9) prowadzenie dokumentacji Komitetu Zarządzania Ryzykami,
 - 10) Zespół aktywnie uczestniczy w ustaleniu limitów ograniczających ryzyko, zatwierdzanych przez Zarząd.
 - 11) Zespół stosuje i monitoruje mechanizmy kontrolne ustanawiane w ramach kontroli ryzyka, w tym odpowiada za opracowanie regulacji wewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, a także kontroluje przestrzeganie przyjętych w Banku limitów oraz przyjętego apetytu na ryzyko.
 - 12) Zespół analizuje zjawiska rynkowe oraz rozpoznaje ryzyka nowe lub takie, których znaczenie wzrasta wskutek zmian w otoczeniu banku. Zespół powinien również regularnie dokonywać weryfikacji

historycznej („back testing”) wyników w zakresie ryzyka, w celu zwiększenia dokładności i skuteczności procesu zarządzania ryzykiem.

- 13) Zespół dostarcza niezależnych informacji, analiz oraz ocen na temat ekspozycji na ryzyko, jak też oceny czy zgłaszane propozycje i decyzje dotyczące ryzyka podejmowane przez Zarząd i jednostki biznesowe lub wsparcia są zgodne z tolerancją Banku na ryzyko i gotowością do jego podejmowania.
- 14) Zespół może wnioskować o usprawnienie systemu zarządzania ryzykiem oraz przedstawia możliwości zaradzenia naruszeniom polityk, procedur i limitów w zakresie ryzyka.
- 15) Pracownicy Zespołu powinni posiadać wiedzę o technikach i metodach zarządzania ryzykiem oraz działalności prowadzonej przez bank.
- 16) Zespół umożliwi Bankowi ocenę ryzyka z uwzględnieniem odpowiedniego zakresu scenariuszy oraz opierając się na dostatecznie ostrożnych założeniach dotyczących powiązań i zależności między rodzajami ryzyka.
- 17) Stanowisko ds. Ryzyka Operacyjnego i Outsourcingu odpowiada m.in. za:
 - 1) opracowanie i aktualizacja Polityk oraz innych regulacji wewnętrznych dotyczących zarządzania ryzykiem operacyjnym i outsourcingu, w tym dostawców usług ICT.
 - 2) zapewnienie zgodności procedur ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem,
 - 3) koordynację i dokonywanie czynności identyfikacji, a także pomiaru i oceny poziomu ryzyka operacyjnego dla wszystkich istotnych obszarów działalności Banku oraz wszystkich nowych produktów, procesów i systemów,
 - 4) opracowanie systemu raportowania i przygotowanie informacji sprawozdawczych związanych z ryzykiem operacyjnym, ryzykiem prowadzenia działalności oraz ryzykiem outsourcingu, w tym ryzykiem ze strony zewnętrznych dostawców usług ICT na potrzeby Rady Nadzorczej, Zarządu oraz innych osób wskazanych w regulacjach wewnętrznych Banku.

§ 24

Zadania Zespołu Monitoringu i Klasyfikacji

Podstawowym zadaniem jest niezależny monitoring i klasyfikacja udzielonych ekspozycji kredytowych w tym głównie dokonywanie monitoringu kredytów w tym m.in. analiza sytuacji ekonomiczno- finansowej klientów kredytowych Banku, ocena ich zdolności kredytowej i realizacja przyjętych prognoz finansowych w okresie trwania umowy, jak również dokumentowanie tych czynności, dokonywanie okresowych przeglądów zabezpieczeń.

§ 25

Zadania Zespołu Analityków Kredytowych

Podstawowym zadaniem jest ocena ryzyka pojedynczych transakcji kredytowych rekomendowanych przez komórki organizacyjne Banku w tym głównie analiza i ocena sytuacji ekonomiczno – finansowej podmiotów ubiegających się o finansowanie Banku, emitentów instrumentów dłużnych oraz ocena jakości i wartości proponowanego zabezpieczenia, wystawianie rekomendacji w sprawie przyznania/odmowy kredytu/gwarancji itp. wraz z klasyfikacją do określonej grupy ryzyka.

§ 26

Zadania Zespołu Restrukturyzacji i Windykacji

- 1) Współpraca z Oddziałami w zakresie odzyskiwania należności kredytowych, zakwalifikowanych do grupy kredytów zagrożonych;
- 2) Świadczenie pomocy Oddziałom w zakresie postępowania restrukturyzacyjnego i windykacyjnego;
- 3) Monitorowanie kredytobiorców administrowanych przez Zespół;
- 4) Tworzenie i przedstawianie propozycji wysokości rezerw celowych i odpisów aktualizujących;
- 5) Opracowywanie informacji zarządczej w zakresie windykacji i restrukturyzacji należności kredytowych;
- 6) Opracowywanie wewnętrznych regulacji bankowych w zakresie restrukturyzacji i windykacji;

§ 27

Zadania Dyrektora ds. Zgodności i Kontroli

1. Podstawowym celem pracy Dyrektora ds. Zgodności, Kontroli i Bezpieczeństwa jest nadzór nad realizacją zadań wykonywanych przez Stanowisko ds. Zgodności i Stanowisko ds. Kontroli w szczególności, w

zakresie zgodności, kontroli wewnętrznej oraz pełnienie obowiązków Inspektora Ochrony Danych Osobowych, zgodnie z Ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.

2. Do głównych zadań i wykonywanych czynności należą,

W ramach zgodności i ryzyka braku zgodności m.in.:

- 1) nadzór nad opiniowaniem projektów regulacji wewnętrznych Banku;
- 2) nadzór nad identyfikacją, oceną, kontrolą i monitorowaniem ryzyka braku zgodności;
- 3) nadzór nad zgodnością działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;

W ramach realizacji zadań kontroli wewnętrznej:

- 1) kontrola zgodności działania poszczególnych jednostek i komórek organizacyjnych z planami, procedurami, przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi, a także zasadami zarządzania ryzykiem w Banku, poprzez monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych przez inne komórki i jednostki organizacyjne Banku, w tym realizację odpowiednich testów (kontroli wewnętrznych);
- 2) przedkładanie Zarządowi do zatwierdzenia rocznych planów testowania przeznaczonych do realizacji zgodnie z postanowieniami Regulaminu Kontroli Wewnętrznej oraz Wytycznymi dotyczącymi wdrożenia Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach wydanej przez SSOZ BPS;
- 3) monitoring i ocena stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych z inspekcji przeprowadzonych przez KNF i inne organy kontrolne w jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku;
- 4) sygnalizowanie niekorzystnych zjawisk występujących w działalności jednostek i komórek organizacyjnych Banku;

W ramach realizacji zadań obszaru Inspektora Ochrony Danych Osobowych:

- 1) nadzór nad bezpieczeństwem danych i informacji w Banku, w rozumieniu danych osobowych.
- 2) odpowiedzialność za prowadzenie dokumentacji ochrony danych osobowych,
- 3) wspomaganie realizacji zadań IOD w zakresie ochrony danych osobowych, pod kierownictwem IOD:

3. Stanowisko ds. Zgodności pełni rolę komórki ds. zgodności zgodnie z przepisami Prawa bankowego, a także Rozp. MRiF z 6 marca 2017, jak również Rekomendacji H KNF, które zajmuje się głównie:

- 1) opiniowaniem projektów regulacji wewnętrznych Banku;
- 2) identyfikacją i monitorowaniem ryzyka braku zgodności, poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających;
- 3) współpracą z jednostkami i komórkami organizacyjnymi Banku w zakresie oceny i monitorowania ryzyka braku zgodności.
- 4) oceną ryzyka braku zgodności, w tym oceną ryzyka braku zgodności w związku z wprowadzaniem nowych produktów, angażowaniem się Banku w nowe rodzaje działalności;

5. Stanowisko ds. Kontroli pełni rolę komórki kontroli wewnętrznej zgodnie z przepisami Rekomendacji H KNF, które zajmuje się głównie:

- 1) wspomaganie zadań Inspektora Ochrony Danych zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.
- 2) weryfikacją bieżącą pionową oraz testowaniem pionowym w zakresie działań drugiej linii obrony;
- 3) identyfikowaniem i monitorowaniem ryzyka niespełniania celów systemu kontroli wewnętrznej związanych z działalnością jednostek i komórek organizacyjnych Banku w oparciu o dane uzyskiwane w wyniku przeprowadzanych kontroli oraz dane otrzymywane z systemu sprawozdawczości;

§ 28

Zadania Stanowiska ds. Bezpieczeństwa Informacji

1. Podstawowym celem Stanowiska ds. Bezpieczeństwa Informacji jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa informacji, które znajdują się w zasobach Banku.
2. Do głównych zadań i czynności wykonywanych przez Stanowisko należy m.in:
 - 1) realizacja zadań określonych w regulacjach wewnętrznych w zakresie bezpieczeństwa danych i informacji w Banku,
 - 2) nadzór nad realizacją polityki bezpieczeństwa informacji,

- 3) odpowiedzialność za bezpieczeństwo danych i informacji w Banku, w tym w systemie informatycznym,
- 4) koordynacja realizacji polityki bezpieczeństwa informacji i powiązanych regulacji wewnętrznych Banku dotyczących bezpieczeństwa informacji, w tym poprzez dokonywanie testowania w zakresie bezpieczeństwa danych i informacji, w tym działań użytkowników uprzywilejowanych,
- 5) analiza sytuacji, okoliczności i przyczyn, ewentualnego naruszenia bezpieczeństwa danych oraz współpraca z Zespołem Informatyki w zakresie przygotowania i przedstawienia administratorowi danych (Zarządowi) odpowiednich zmian do regulacji wewnętrznych dotyczących ochrony informacji oraz zarządzania systemami informatycznymi i infrastrukturą teleinformatyczną służącym do przetwarzania danych osobowych,
- 6) zapewnienie ochrony informacji prawnie chronionych,
- 7) opiniowanie wraz z Administratorem Systemu Informatycznego (ASI) zgłoszenia potrzeb dotyczących rozwoju systemów i infrastruktury teleinformatycznej określając i przedstawiając Zarządowi szacowane środki finansowe niezbędne do spełnienia tych potrzeb,
- 8) uczestniczenie w procesie rozwoju systemów informatycznych oraz w procesie opracowywania i zatwierdzania standardów i mechanizmów kontrolnych, które mają wpływ na poziom bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
- 9) raportowanie na temat bezpieczeństwa informacji, bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, w tym odnośnie chmury, ryzyka ICT w ramach Systemu Informacji Zarządczej,
- 10) opracowywanie i aktualizacja polityki ciągłości działania, planów ciągłości działania, planów awaryjnych, innych regulacji odnośnie środowiska teleinformatycznego,
- 11) uruchomienie właściwych procedur w reakcji na incydenty naruszenia bezpieczeństwa informacji.

§ 29

Zadania Dyrektora Finansowego

1. Podstawowym celem pracy stanowiska jest monitorowanie pozycji Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego, nadzór nad stosowaniem zasad rachunkowości Banku w sposób prawidłowy, zapewniając rzetelne i jasne przedstawianie sytuacji majątkowej i finansowej Banku, jego wyniku finansowego i rentowności.
2. Dyrektor Finansowy jest właścicielem procesu prowadzenia i zamykania ksiąg rachunkowych, procesu związanego z przygotowaniem sprawozdawczości obowiązkowej oraz procesu związanego z obsługą rozliczeń międzybankowych krajowych i zagranicznych.
3. Dyrektor Finansowy pełni funkcję Koordynatora AML.

§ 30

Zadania Koordynatora AML

Podstawowym celem, pracy stanowiska jest pełnienie funkcji Koordynatora Programu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu, na podstawie art. 8 Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, odpowiedzialność za zapewnienie zgodności działalności instytucji obowiązanej oraz jej pracowników i innych osób wykonujących czynności na rzecz tej instytucji obowiązanej z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz odpowiedzialność za przekazywanie do GILF zawiadomień, o których mowa w art. 74 ust. 1, art. 86 ust.1, art. 90 ust. 1 Ustawy.

§ 31

Zadania audytu wewnętrznego

3. Audyt wewnętrzny realizowany przez System Ochrony Zrzeszenia BPS – stanowi III poziom (linię obrony).
4. Dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodność działań wszystkich jednostek i komórek z polityką Banku oraz innymi regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa.

§ 32

Pozostałe komórki i jednostki Banku

1. Pozostałe komórki i jednostki Banku - mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w

postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń – w zależności od zadań i przypisania wynikającego z „Regulaminu organizacyjnego” w ramach I poziomu (linii obrony) lub II poziomu (linii obrony).

2. Jednostki biznesowe są odpowiedzialne za skuteczność bieżącego zarządzania ryzykiem powstałym w związku z prowadzoną przez nie działalnością.
3. Jednostki biznesowe implementują odpowiednie mechanizmy kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limity oraz zapewniają ich przestrzeganie poprzez odpowiednie mechanizmy kontrolne systemu kontroli wewnętrznej.
4. Oceny oraz informacje i analizy Zespołu Ryzyk i Analiz, dotyczące ekspozycji na ryzyko, powinny być uwzględnione w odpowiedni sposób na pierwszym poziomie zarządzania, w tym w procesach decyzyjnych. Odpowiedzialność za podejmowane decyzje biznesowe powinno jednak ponosić kierownictwo jednostek biznesowych, a ostatecznie Zarząd Banku zgodnie z posiadanymi kompetencjami.
5. Jednostki biznesowe współpracują z komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za niezależne zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie oraz członkiem Zarządu Banku, który nadzoruje zarządzanie ryzykiem (Prezesem Zarządu).

IV. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

§ 33

1. W celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem Zarząd:
 - 1) opracowuje i wdraża odpowiedni system zarządzania ryzykiem, obejmujący strukturę organizacyjną, narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem, system informacji zarządczej, a także odpowiednie zarządzanie kadrami,
 - 2) kształtuje i dba o odpowiednią kulturę organizacyjną zorientowaną na efektywne zarządzanie ryzykiem,
 - 3) opracowuje i wdraża formalnie przyjęty proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka.
2. Ogólne zasady i mechanizmy tworzące system zarządzania ryzykiem są opracowywane i uchwalane przez Zarząd w formie polityk.
3. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, w tym ocenia efektywność realizacji polityk, o których mowa w ust. 2.
4. Procedury zarządzania ryzykiem powinny obejmować pełny zakres działalności Banku, w tym:
 - 1) odrębne polityki i instrukcje (procedury) dotyczące zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi za ryzyko istotne;
 - 2) zasada wskazana w pkt 1 nie dotyczy rodzajów ryzyka stanowiących część innego ryzyka - pod warunkiem że nie występują przepisy prawne lub nadzorcze nakazujące wprowadzenie odrębnych polityk lub instrukcji (procedur);

§ 34

1. Struktura organizacyjna Banku powinna umożliwiać skuteczne zarządzanie i kontrolę ryzyka, zarówno na poziomie komórek odpowiedzialnych za proces zarządzania ryzykiem, jak i na szczeblu organów Banku, a także jednostek biznesowych i ich wsparcia.
2. Organizacja wewnętrzna w Banku powinna zapewniać jednoznaczny podział zadań dotyczących sprzedaży, akceptacji ryzyka, kontroli i monitorowania ryzyka.
3. Bank wyodrębnia procesy uznane za kluczowe w oparciu o:
 - strategię zarządzania bankiem,
 - model biznesowy banku,
 - wpływ danego procesu na wynik finansowy i adekwatność kapitałową banku,
 - strategię zarządzania ryzykiem,
 - apetyt na ryzyko.
4. Zmiany dokonywane w strukturze organizacyjnej Banku powinny być uzasadnione i dobrze zaplanowane, z uwzględnieniem konieczności dokonania przeglądu obowiązujących regulacji wewnętrznych i procedur w celu zapewnienia spójności wprowadzanych zmian z funkcjonującymi

rozwiązaniami w zakresie zarządzania ryzykiem.

5. Zarząd i pracownicy znają zakresy zadań poszczególnych komórek i jednostek związane z zarządzaniem ryzykiem, znają również zasady zarządzania ryzykiem i stosują je w codziennej pracy.
6. Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami i/lub jednostkami organizacyjnymi lub konfliktom personalnym pomiędzy pracownikami.
7. Członkowie Zarządu uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej przez Bank działalności nie powinni łączyć odpowiedzialności za nadzór nad zarządzaniem danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący (stwarzający) to ryzyko.
8. Prezes Zarządu Banku nie może nadzorować obszaru działalności banku stwarzającego ryzyko istotne w działalności Banku.

§ 35

1. Bank wdraża i rozwija systemy informatyczne wspomagające proces zarządzania ryzykiem, a także inne narzędzia informatyczne powiązane z zarządzaniem ryzykiem.
2. Funkcjonalność systemów wspomaga realizację elementów procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym wymienionych w niniejszej Strategii.

§ 36

1. Bank wdraża i utrzymuje system informacji zarządczej zapewniający otrzymywanie przez Radę Nadzorczą, Zarząd, a także odpowiednie komórki i jednostki organizacyjne aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem.
2. Systemem raportowania w ramach sprawozdawczości zarządczej objęte są co najmniej rodzaje ryzyka uznane za istotne.
3. Odpowiednie informacje zarządcze powinien również uzyskiwać Komitet Audytu, w zakresie i z częstotliwością umożliwiającą skuteczne wykonywanie działań wynikających z zadań Komitetu Audytu w systemie zarządzania ryzykiem.

§ 37

1. Bank w ramach zarządzania ryzykiem wdraża i realizuje procesy zarządzania zasobami ludzkimi.
2. Procesy zarządzania zasobami ludzkimi realizowane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami wewnętrznymi (Polityka kadrowa, Polityka wynagrodzeń).

§ 38

Kierownictwo wszystkich szczebli jest odpowiedzialne odpowiednio do swoich kompetencji i zadań za budowę kultury organizacyjnej nastawionej na zapobieganie wzrostowi zagrożeń ryzyka.

§ 39

1. Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:
 - 1) **identyfikacja ryzyka** – polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł zagrożeń związanych z ryzykiem oraz oszacowaniu wielkości potencjalnego wpływu danego rodzaju ryzyka na sytuację finansową Banku. W ramach identyfikacji ryzyka określone są te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne w działalności Banku, a także sporządza się prognozy i plany uwzględniające przewidywany poziom ryzyka;
 - 2) **miar ryzyka** – pomiar ryzyka obejmuje definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz dokonania kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar,
 - 3) **ocena/szacowanie ryzyka** - polega na określeniu siły wpływu lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem, oraz w ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się testy warunków skrajnych na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka,
 - 4) **monitorowanie ryzyka** – polega na monitorowaniu odchyień realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń). Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności,

- 5) **raportowanie ryzyka** – polegające na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Zakres, częstotliwość oraz forma raportowania są dostosowane do szczebla zarządczego odbiorców,
- 6) **stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko** - zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka - polega w szczególności na:
 - a) przyjmowaniu regulacji wewnętrznych,
 - b) określaniu poziomu tolerancji na ryzyko,
 - c) ustalaniu wysokości limitów i wartości progowych,
 - d) wydawaniu zaleceń,
 - e) podejmowaniu decyzji o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem.

V. Kryteria uznawania poszczególnych rodzajów ryzyka za istotne

§ 40

1. Przy określaniu kryteriów uznawania danego rodzaju ryzyka za istotne uwzględniany jest wpływ danego rodzaju ryzyka na działalność Banku, przy czym rozróżniane są następujące typy rodzajów ryzyka:
 - 1) trwale istotne – wskazane jako istotne w §10 Załącznika nr 3 do Umowy SOZ BPS, zgodnie z Zasadami ICAAP dla których bank nie przeprowadza okresowej oceny istotności. Ryzyka z góry uznawane za istotne, podlegają aktywnemu zarządzaniu zgodnie z przyjętą Polityką zarządzania danym ryzykiem,
 - 2) istotne - zidentyfikowane ryzyka uznawane za istotne w wyniku przeprowadzonego monitoringu istotności, co wiąże się z utworzeniem odrębnych polityk w celu zarządzania danym ryzykiem. W sytuacji, kiedy wystąpią w Banku lub jego otoczeniu czynniki ryzyka, na podstawie których ryzyko powinno być uznane za istotne Zarząd może podjąć decyzję o uznaniu ryzyka za istotne bez względu na dokonaną wcześniej ocenę istotności.
 - 3) nieistotne – ryzyka dla których przeprowadza się monitoring istotności, oceniając je zgodnie z „Instrukcją dokonywania przeglądów procesu szacowania kapitału wewnętrznego w MBS w Łomiankach”, nie tworzy się dla nich odrębnych polityk do momentu sklasyfikowania jako istotne.
2. Bank uznaje za trwale istotne następujące rodzaje ryzyka:
 - 1) kredytowe,
 - 2) walutowe;
 - 3) operacyjne w tym ICT, ML/FT;
 - 4) ryzyko rynkowe / instrumentów finansowych w księdze handlowej,
 - 5) koncentracji,
 - 6) stopy procentowej w portfelu bankowym,
 - 7) płynności,
 - 8) kapitałowe, w tym ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
3. W Banku identyfikuje się również ryzyka podlegające ocenie istotności, m.in.:
 - 1) ryzyko wyniku finansowego
 - 2) ryzyko rezydualne,
 - 3) ryzyko braku zgodności,
 - 4) ryzyko spreadu kredytowego,
 - 5) ryzyko cyklu gospodarczego,
 - 6) ryzyko strategiczne,
 - 7) ryzyko utraty reputacji,
 - 8) ryzyko transferowe i kraju.
4. Zestawienie ryzyk identyfikowanych w Banku prezentuje **Załącznik nr 1**.

VI. Cele strategii, skłonność do podejmowania ryzyka, system limitów

§ 41

1. Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem określa **Załącznik nr 2**.
3. W celu utrzymania tolerancji na ryzyko, na poziomie ograniczanym wskaźnikami skłonności do podejmowania ryzyka, Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity

wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku.

4. Limity dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka wyznaczane są dla rodzajów ryzyka występujących (faktycznie obciążających działalność) w Banku.

§ 42

1. Dla każdego istotnego ryzyka występującego w działalności Banku jest ustanawiany strategiczny limit na poziomie Banku. W przypadku pozostałych zidentyfikowanych ryzyk ewentualna decyzja o nieustanowieniu limitu jest dokumentowana i odpowiednio uzasadniona. W przypadku ryzyk trudno mierzalnych limity ryzyka mogą być wyrażane za pomocą miar jakościowych.
2. W Banku obowiązują limity dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka, które uznaje się za istotne i mierzalne, w tym:
 - 1) limity rekomendowane przez instytucje nadzorcze,
 - 2) limity ograniczające apetyt na dane ryzyko,
 - 3) limity strategiczne określone w pkt 3,
 - 4) limity wewnętrzne zapewniające bezpieczne funkcjonowanie Banku.
3. Za limity strategiczne przyjęto limity określające apetyt na ryzyko, które przyjmowane są Uchwałami Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku dla poszczególnych ryzyk, w tym:
 - 1) ryzyka kredytowego:
 - kredyty zagrożone jako wskaźnik jakości kredytów,
 - rezerwy na należności zagrożone jako wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi,
 - 2) ryzyka koncentracji,
 - udział dużych zaangażowań w kredytach
 - 3) ryzyka płynności:
 - płynność krótkoterminowa – LCR,
 - płynność długoterminowa – NSFR,
 - 4) ryzyka stopy procentowej:
 - zmiana wartości ekonomicznej kapitału w najbardziej negatywnym scenariuszu SOT EVE
 - 5) ryzyka kapitałowego i dźwigni finansowej
 - łączny współczynnik kapitałowy,
 - współczynnik dźwigni finansowej,
 - 6) ryzyka wyniku finansowego;
 - ROA netto,
 - 7) ryzyka operacyjnego, w tym ryzyka ICT:
 - suma strat rzeczywistych z tytułu ryzyka operacyjnego w tym ICT nie przekroczy 80% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne, tj. 40% na ryzyko ICT, 40% na pozostałe ryzyko operacyjne,
 - 8) ryzyka braku zgodności:
 - suma strat rzeczywistych z tytułu ryzyka braku zgodności do funduszy własnych Banku na dzień analizy.
4. Ustalanie, przestrzeganie i monitoring wewnętrznych limitów, ma na celu ograniczanie ekspozycji na ryzyko, a także wykrywanie przypadków niepożądanego wzrostu ryzyka.
5. Limity wewnętrzne uwzględniają specyfikę i skalę prowadzonej przez Bank działalności, częstotliwość występowania sytuacji obciążonych ryzykiem (frequency-based), są mierzalne, możliwe do raportowania oraz bazują na założeniach uwzględniających podejście perspektywiczne. W przypadku ryzyka trudnomierzalnego mogą być przyjmowane limity o charakterze jakościowym, nie mające postaci wskaźników ilościowych.
6. Obowiązujące w Banku limity powinny ograniczać zagrożenie nieoczekiwanego wzrostu ekspozycji banku na ryzyko w wyniku zmian warunków rynkowych i efektywnie zapobiegać podejmowaniu nadmiernego ryzyka. Poziomy limitów powinny być ustalane, w miarę możliwości, z uwzględnieniem interakcji pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka / liniami biznesowymi i łącznego wpływu tych interakcji na ekspozycję na ryzyko i wyniki banku.
7. Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość (apetyt/ tolerancja na ryzyko) akceptuje Zarząd i zatwierdza Rada Nadzorcza.

8. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej i przechowywane przez Zespół Ryzyk i Analiz.

§ 43

1. Przekraczanie przyjętych limitów wewnętrznych nie jest dozwolone, nie dotyczy to sytuacji osiągnięcia lub przekraczania przez wskaźnik objęty limitem poziomu ostrzegawczego.
2. Zespół Ryzyk i Analiz monitoruje limity i w przypadku ich przekroczenia przeprowadzana analizę, której celem jest określenie stopnia przekroczenia limitów, opis / wyjaśnienie przyczyny przekroczenia, sposobu postępowania w celu wyeliminowania przekroczenia oraz zapobieganie takim sytuacjom w przyszłości.
3. Zespół powinien informować w stosownych przypadkach jednostki biznesowe, których to naruszenie dotyczy i rekomendować możliwe działania naprawcze
4. W przypadku przekroczenia strategicznego limitu, Zarząd niezwłocznie informuje o tym Radę Nadzorczą wraz z informacją o podjętych lub planowanych działaniach naprawczych.

§ 44

1. Monitorowanie ryzyka stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem i sprawozdawania o ryzyku w działalności Banku.
2. Raporty zawierające informację o wykorzystaniu limitów przedkładane są okresowo Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej – w cyklach czasowych ustalonych w „Instrukcji funkcjonowania systemu informacji zarządczej w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach”.

VII Podstawowe zasady dokonywania testów warunków skrajnych

§ 45

1. W zarządzaniu poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku szczególny nacisk położony jest na wyjaśnienie przyczyn występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz oszacowanie ich wpływu na efektywność działania Banku, wypłacalność, płynność oraz adekwatność kapitałową. W tym celu Bank wykorzystuje techniki testowania warunków skrajnych.
2. Bank projektując i stosując testy warunków skrajnych uwzględnia zasadę proporcjonalności, adekwatnie do swojej skali działalności, a także struktury i poziomu ryzyka obciążającego Bank.
3. Uwarunkowania jakie Bank uwzględnia projektując testy warunków skrajnych obejmują następujące cechy Banku i jego działalności:
 - 1) prosta struktura organizacyjna i niska złożoność działalności,
 - 2) jest małą i niezłożoną instytucją wg przepisów Rozp. 575/2023,
 - 3) nie działa w grupie kapitałowej, nie posiada podmiotów zależnych,
 - 4) działa tylko na terytorium kraju, na skalę regionalną;
 - 5) nie jest instytucją notowaną na rynku kapitałowym,
 - 6) oferuje proste, podstawowe produkty bankowe, nie oferuje produktów kredytowych obciążonych ryzykiem walutowym,
 - 7) działalność inwestycyjna Banku obejmuje bezpieczne instrumenty,
 - 8) nie występuje istotny portfel handlowy.
5. Stosowanie technik testowania warunków skrajnych pozwala na ograniczenie ryzyka zmian warunków makroekonomicznych, w tym wynikających z czynników geopolitycznych, w działalności Banku. W Banku testom warunków skrajnych poddawane są takie czynniki ryzyka jak:
 - 1) szokowa zmiana rynkowych stóp procentowych,
 - 2) zmiany rynkowych cen nieruchomości,
 - 3) wycofywanie depozytów,
 - 4) wzrost kredytów zagrożonych, wywołany pogorszeniem koniunktury na rynku, wzrostem bezrobocia, zmianami w otoczeniu gospodarczym czy legislacyjnym,
 - 5) inne zmiany w otoczeniu Banku, koniunkturalne, społeczno-gospodarcze mogące mieć wpływ na ryzyko Banku. (m.in. na poziom bazy depozytowej, obligacji kredytowego, funduszy własnych, wyniku finansowego wypracowanego przez Bank).

6. Założenia ilościowe i jakościowe testów warunków skrajnych podlegają co najmniej raz w roku, a także w sytuacji istotnych zmian warunków rynkowych lub biznesowych, przeglądowi zarządcemu i ocenie eksperckiej w ramach przeglądu regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz adekwatnością kapitałową. Przeglądy uwzględniają zmiany warunków rynkowych, charakteru, skali i złożoności działalności oraz profilu ryzyka banku.
7. Metodyka dokonywania testów warunków skrajnych w ramach systemu zarządzania ryzykiem opisana jest w odpowiednich regulacjach wewnętrznych dotyczących poziomu ryzyka wyszczególnionych w Załączniku nr 3, przyjmowanych Uchwałą Zarządu i Rady Nadzorczej.

VIII System kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem.

§ 46

1. System kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem obejmuje:
 - 1) mechanizmy kontroli, w tym:
 - a) ustalone limity ryzyka,
 - b) jasno zdefiniowaną podległość służbową,
 - c) zakres uprawnień i odpowiedzialności,
 - d) właściwe rozdzielenie obowiązków i uprawnień decyzyjnych;
 - 2) proces identyfikacji, pomiaru i oceny ryzyka,
 - 3) polityki, strategie, instrukcje i metodologie pozwalające na realizację zamierzonych celów,
 - 4) systemy informacji zarządczej i nadzorczej,
 - 5) proces okresowego przeglądu i oceny zgodności działania komórek i jednostek organizacyjnych Banku z zasadami polityki i procedurami,
 - 6) zasady związane z wyznaczaniem kapitału wewnętrznego.
2. W ramach systemu kontroli wewnętrznej dokonuje się niezależnej oceny:
 - 1) wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego,
 - 2) zarządzania kapitałowego,
 - 3) planowania kapitałowego.
3. Ocena procesu zarządzania ryzykiem w Banku, obejmuje co najmniej:
 - 1) okresowy przegląd zasad i mechanizmów kontroli wewnętrznej,
 - 2) ocenę limitów i mechanizmów kontroli,
 - 3) ocenę dostosowania wielkości kapitału do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku.

§ 47

1. Szczegółowy tryb przeprowadzania i dokumentowania czynności kontrolnych wykonywanych w ramach systemu kontroli wewnętrznej określony został w obowiązującym w Banku *Regulaminie kontroli wewnętrznej* oraz obowiązującymi w Banku zasadami, limitami i procedurami dotyczącymi prowadzonej przez Bank działalności, mającymi charakter kontrolny i funkcjonującymi w ramach zarządzania ryzykiem w Banku,

§ 48

1. System kontroli wewnętrznej odgrywa strategiczną rolę dla bezpieczeństwa działania Banku i jest istotnym elementem zarządzania ryzykiem.
2. Zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w zakresie zapewnienia przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem są zgodne z „Regulaminem kontroli wewnętrznej w MBS w Łomiankach”.

§ 49

1. Wszyscy pracownicy mają obowiązek stosowania mechanizmów kontroli ryzyka (np. przestrzegania procedur, zasad, limitów) na zajmowanym stanowisku pracy, w ramach wynikających z przydzielonych mu zadań i na zasadach wynikających z regulacji wewnętrznych Banku.
2. Pracownicy w ramach nadanych zadań mają obowiązek niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontroli ryzyka zgodnie z przyjętą w Banku Matrycą Funkcji Kontroli.

IX Postanowienia końcowe

§ 50

1. Niniejsza Strategia podlega corocznej weryfikacji, której dokonuje Zespół Ryzyk i Analiz.
2. Wnioski przedkładane są Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku.
3. „Strategia zarządzania ryzykiem w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach” oraz jej zmiany podlegają zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą.
4. Niniejsza Strategia wchodzi w życie dniem 01.04.2026 roku i zastępuje dotychczasową Strategię zarządzania ryzykiem w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach z dnia 27.03.2025 roku.
5. Niniejsza Strategia zarządzania ryzykiem oraz określony w niej apetyt na ryzyko powinny być zakomunikowane wszystkim pracownikom Banku.

Załącznik nr 1

Rodzaje ryzyk identyfikowanych w działalności Banku

Rodzaje ryzyka	Definicja	Ryzyko występuje w działalności Banku?	Ryzyko identyfikowane jako
Ryzyko kredytowe, w tym:	ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta, w tym:	T	Trwale istotne
- ryzyko rozliczenia lub dostawy	ryzyko tego, że instrumenty dłużne, instrumenty kapitałowe, waluty obce i towary (z wyjątkiem transakcji odkupu i transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów) pozostaną nierozliczone po ustalonych datach rozliczenia/dostawy;		
- ryzyko kontrahenta	ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta transakcji przed ostatecznym rozliczeniem przepływów pieniężnych związanych z tą transakcją;		
Ryzyko walutowe	ryzyko strat wynikających ze zmian kursów walutowych, ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmiany kursów walut;	T	Trwale istotne
Ryzyko rynkowe / instrumentów finansowych w księdze handlowej	ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmiany cen instrumentów finansowych;	N Bank nie dokonuje inwestycji w instrumenty w księdze handlowej	Trwale istotne
Ryzyko operacyjne, w tym:	oznacza ryzyko straty wynikające z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów zasobów ludzkich i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, z wyłączeniem ryzyka strategicznego i ryzyka utraty reputacji, obejmujące także:	T	Trwale istotne
- Ryzyko związane z technologiami informacyjno - komunikacyjnymi (ICT)	oznacza ryzyko straty związanej z dającą się racjonalnie określić okolicznością w odniesieniu do wykorzystania sieci i systemów informatycznych, która w przypadku urzeczywistnienia się mogłaby zagrozić bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych, dowolnych narzędzi lub procesów wykorzystujących technologię, operacji i procesów lub świadczenia usług, poprzez wywołanie niekorzystnych skutków w środowisku cyfrowym lub fizycznym;	T	
- Ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu (ML/TF)	ryzyko wykorzystania działalności banku do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;	T	
- Ryzyko prawne	ryzyko poniesienia straty, w tym wydatki, grzywny, sankcje lub odszkodowania karne, które bank może ponieść w wyniku zdarzeń skutkujących wszczęciem postępowania sądowego,	T	
- Ryzyko prowadzenia działalności (conduct risk)	rzeczywiste lub potencjalne ryzyko strat, jakie może ponieść dana instytucja w wyniku niewłaściwego świadczenia usług finansowych, w tym umyślnego uchybienia lub zaniedbania;	T	
- Ryzyko modeli	oznacza potencjalną stratę, jaką może ponieść bank w wyniku decyzji, które mogły zasadniczo opierać się na danych uzyskanych przy zastosowaniu modeli, z powodu błędów w projektowaniu, opracowaniu, szacowaniu parametrów, wdrażaniu, stosowaniu lub monitorowaniu takich modeli;	T	

Ryzyko koncentracji	zagrożenie wynikające z nadmiernych koncentracji z tytułu ekspozycji wobec poszczególnych klientów, grup powiązanych klientów, klientów działających w tym samym sektorze gospodarki, regionie geograficznym, prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami, podmiotów należących do grupy kapitałowej banku (zarówno w ujęciu transgranicznym, jak i krajowym), ekspozycji denominowanych w tej samej walucie lub indeksowanych do tej samej waluty, ekspozycji objętych takim samym rodzajem oprocentowania z tytułu stosowanych technik ograniczenia ryzyka kredytowego oraz dużych pośrednich ekspozycji kredytowych, takich jak pojedynczy wystawca zabezpieczenia, charakteryzujących się potencjałem do generowania strat na tyle dużych, by zagrozić kondycji finansowej banku lub zdolności do prowadzenia podstawowej działalności lub doprowadzić do istotnej zmiany profilu ryzyka banku.	T	Trwale istotne
Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym	obecne i przyszłe ryzyko negatywnego wpływu na wartość ekonomiczną kapitału własnego instytucji lub na wynik odsetkowy netto instytucji, przy uwzględnieniu w stosownych przypadkach zmian wartości rynkowej, które wynikają z niekorzystnych zmian stóp procentowych wpływających na instrumenty wrażliwe na stopy procentowe, w tym, w związku z ryzykiem niedopasowania, ryzykiem bazowym oraz ryzykiem opcji, których charakterystykę opisują m.in. Wytyczne EBA ws. IRRBB i CSRRB;	T	Trwale istotne
Ryzyko płynności	zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat; w tym ryzyko finansowania rozumiane jako zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez bank z zobowiązań finansowych, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania;	T	Trwale istotne
Ryzyko kapitałowe / ryzyko niewypłacalności w tym:	zagrożenie wynikające z niezapewnienia kapitału, jak i braku możliwości osiągnięcia poziomu kapitału adekwatnego do ponoszonego przez bank ryzyka prowadzonej działalności, niezbędnego do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz spełniającego wymogi nadzorcze umożliwiające dalsze samodzielne funkcjonowanie banku;	T	Trwale istotne
- Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej	ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia nieplanowanych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogących przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów;	T	
Ryzyko wyniku finansowego	ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z przyjętych w banku celów strategicznych, głównie w obszarze zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału. Ryzyko wyniku finansowego jest składową ryzyka biznesowego rozumianego jako ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej;	T	Nieistotne

Ryzyko spreadu kredytowego (CSRBB)	ryzyko wynikające ze zmian wyceny rynkowej ryzyka kredytowego, płynności i innych potencjalnych cech instrumentów obciążonych ryzykiem kredytowym, które nie zostały uwzględnione w innych istniejących ramach ostrożnościowych takich jak IRRBB lub oczekiwane lub nieoczekiwane ryzyko niewykonania zobowiązania. CSRBB obejmuje ryzyko zmieniającego się spreadu instrumentu przy założeniu tego samego poziomu zdolności kredytowej;	T	Nieistotne
Ryzyko cyklu gospodarczego / Ryzyko wynikające ze zmian warunków makroekonomicznych	ryzyko wpływu niekorzystnej fazy cyklu gospodarczego (spowolnienia lub recesji) na wynik finansowy i poziom kapitałów własnych banku Prawdopodobieństwo wystąpienia pogorszenia jakości ekspozycji kredytowych wynikających z narażenia klienta na czynniki wynikające z niestabilności politycznej, konfliktów międzynarodowych, zmian w polityce gospodarczej państw lub innych wydarzeń geopolitycznych, które mogą negatywnie wpłynąć na zdolność kredytową klientów Banku.	T	Nieistotne
Ryzyko strategiczne	ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany;	T	Nieistotne
Ryzyko utraty reputacji	Rzeczywiste lub potencjalne ryzyko, na jakie narażone są zyski, fundusze własne lub płynność instytucji w wyniku utraty reputacji przez instytucję (Metodyka BION)	T	Nieistotne
Ryzyko braku zgodności	ryzyko rozumiane jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez bank standardów postępowania;	T	Nieistotne
Ryzyko rezydualne	ryzyko związane ze stosowaniem przez bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich przyjmowania;	T	Nieistotne
Ryzyko bancassurance	ryzyko związane z oferowaniem ubezpieczeń przez bank (pośrednictwo w zawieraniu umów ubezpieczenia, oferowanie przystąpienia do umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, finansowanie przez klienta kosztów ochrony ubezpieczeniowej dotyczącej ryzyka ponoszonego przez bank) na podstawie umów zawartych pomiędzy bankiem a zakładem ubezpieczeń;	T	
Ryzyko ESG	oznacza ryzyka strat wynikających z wszelkich negatywnych skutków finansowych dla Banku spowodowanych obecnym lub przyszłym wpływem czynników środowiskowych, społecznych lub związanych z ładem korporacyjnym (tj. czynników ryzyk ESG) na kontrahentów tej instytucji lub na aktywa w które instytucja inwestuje; ryzyko ESG materializuje się poprzez tradycyjne ryzyka finansowe i niefinansowe;	T	
Ryzyko inwestycji w podmioty zależne	ryzyko utraty wartości zaangażowania kapitałowego lub straty z tytułu zobowiązania wsparcia podmiotu zależnego;	N Bank nie ma podmiotów zależnych	Nieistotne
Ryzyko wynikające z sekurytyzacji	ryzyko z tytułu przeprowadzonych transakcji sekurytyzacyjnych, w tym ryzyko utraty reputacji, występujące w przypadku złożonych struktur czy produktów ponoszone przez bank będący inwestorem, jednostką sponsorującą lub inicjującą;	N Bank nie dokonuje sekurytyzacji	Nieistotne
Ryzyko transferowe	ryzyko wynikające z braku możliwości uregulowania zobowiązań przez dłużników banku na skutek uwarunkowań zewnętrznych, np. działań rządowych czy prawa ustanowionego w innych krajach;	T	Nieistotne
Ryzyko z tytułu korekty wyceny kredytowej (ryzyko CVA)	ryzyko dotyczące korekty wyceny portfela transakcji z kontrahentem w związku ze zmianą ryzyka kredytowego tego kontrahenta. Korekta ta odzwierciedla bieżącą wartość rynkową ryzyka kredytowego kontrahenta wobec banku, ale nie odzwierciedla bieżącej wartości rynkowej ryzyka kredytowego banku wobec kontrahenta;	N	
Ryzyko kraju	ryzyko, że dany kraj nie będzie w stanie regulować swoich zobowiązań;	N	26

Załącznik nr 2

do Strategii Zarządzania Ryzykiem w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym

1. Ryzyko kredytowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest:

- 1) Rozwijanie działalności kredytowej oraz inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych, rekomendacji i adekwatności kapitałowej.
- 2) Dostarczanie Zarządowi Banku informacji o portfelu kredytowym umożliwiającym podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.
- 3) Utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego.
- 4) Utrzymywanie ryzyka kredytowego Banku w granicach tolerancji na ryzyko.
- 5) Zminimalizowanie zagrożeń występujących w działalności kredytowej Banku poprzez stosowanie standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej i wiarygodności klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu portfela kredytowego.
- 6) Ograniczanie ryzyka kredytowego wynikającego z transmisji ryzyka powiązanego z czynnikami środowiskowymi (m.in. zmianą klimatu), społecznymi i związanymi z zarządzaniem (czynniki ESG) na jakość ekspozycji kredytowych oraz zdolność kredytobiorcy do obsługi zadłużenia.
- 7) Dbałość o długoterminowe bezpieczeństwo Banku wynikające z czynników ryzyka ESG, w tym ograniczanie wpływu ryzyka ESG na ryzyko kredytowe wynikające z ekspozycji wobec klientów i kontrahentów oraz ich narażenia na czynniki ryzyka ESG.
- 8) Dbałość o długoterminowe bezpieczeństwo Banku wynikające z czynników ryzyka geopolitycznego.

Celem strategicznym w zakresie ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie i ryzyka rezydualnego jest:

- 1) Zapewnienie przestrzegania przyjętych limitów oraz wskaźników DStI/DtI, monitoring portfela, w którym przekroczony został wskazany przez nadzór poziom ostrożnościowy DStI/DtI i odpowiednie modyfikowanie polityki Banku w tym zakresie.
- 2) Ograniczanie wartości ekspozycji, które są narażone na czynniki ryzyka rezydualnego, a także zapewnienie odpowiedniej jakości zabezpieczeń, które są stosowane w technikach redukcji ryzyka kredytowego (w zakresie EKZH).
- 3) Zapobieganie spadkowi efektywności zabezpieczenia poprzez weryfikację wartości i płynności przyjętych zabezpieczeń, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu.
- 4) Bieżąca weryfikacja i aktualizacja wartości zabezpieczeń kredytów, przestrzeganie limitów wskaźnika LTV i podejmowanie odpowiednich działań w przypadku wzrostu tego wskaźnika ponad określone limity.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka koncentracji jest:

- 1) Przestrzeganie limitów koncentracji wynikających z Rozp. UE nr 575/2013 i art. 79 ustawy Prawo bankowe, a także wytycznych SSOZ BPS.
- 2) Utrzymanie profilu ryzyka koncentracji w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany (limity koncentracji), nie powodującej powstawania dodatkowych wymogów kapitałowych.
- 3) Ustalanie i przestrzeganie limitów zaangażowań Banku przyjętych w szczególności dla zaangażowań w jednorodny instrument finansowy, zaangażowań w branżę gospodarki, oraz zaangażowań według rodzaju zabezpieczenia.
- 4) Uwzględnianie uwarunkowań związanych z terenem, na którym Bank prowadzi działalność.

Głównym kierunkiem alokacji środków pochodzących ze zgromadzonych depozytów będzie portfel kredytowy. Bank w zakresie prowadzonej działalności:

- zarządzając aktywami i pasywami będzie dostosowywał poziom bazy depozytowej i portfela kredytowego do obowiązujących w Banku limitów ostrożnościowych oraz potencjału kapitałowego Banku;

- będzie preferował udzielanie kredytów o średnioterminowym terminie zapadalności, co pozytywnie wpłynie zarówno na sytuację płynnościową Banku, jak również jego przychody pozaodsetkowe;
- założenia do planu finansowego będą uwzględniały proporcjonalny rozwój całego portfela kredytowego;
- poziom kredytów długoterminowych będzie uzależniony od posiadanego poziomu stabilnych pasywów. Za stabilne źródło finansowania kredytów długoterminowych Bank uznaje fundusze własne w części niefinansującej aktywa trwałe oraz część osadu depozytów, określoną w zasadach zarządzania ryzykiem płynności, a wynikającą z bieżącej analizy stabilności bazy depozytowej;
- będzie wdrażał produkty o stało-zmiennej stopie dając możliwość konwersji ekspozycji kredytowej klientom zgodnie z Rekomendacją S KNF, przy jednoczesnej dbałości o wpływ wprowadzanych produktów na profil innych rodzajów ryzyka, w tym ryzyka stopy procentowej.
- będzie dokonywał okresowych przeglądów i ocen polityk w zakresie ryzyka kredytowego, ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych, polityki ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz limitów.

Realizacja celu będzie dokonywana poprzez przyjęcie, wdrożenie i realizację:

- „Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym i ryzykiem koncentracji Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach”,
- „Polityki zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w MBS w Łomiankach”,
- „Polityki zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych MBS w Łomiankach”,
- „Instrukcji zarządzania ryzykiem kredytowym w MBS w Łomiankach”.

Ww. regulacje określają:

- apetyt/tolerancję na ryzyko wyrażone poprzez limity wewnętrzne Banku,
- podział zadań i organizację procesów zarządzania ryzykiem kredytowym,
- zasady raportowania limitów ograniczających ryzyko kredytowe oraz testy warunków skrajnych.

2. Ryzyko płynności

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest:

- 1) Zapewnienie stabilnych i odpowiednio zdywersyfikowanych źródeł finansowania.
- 2) Zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty.
- 3) Zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich płatności.
- 4) Minimalizowanie ryzyka przekroczenia przyjętych w Banku limitów płynności.
- 5) Monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku pod kątem wystąpienia sytuacji awaryjnej powodującej konieczność uruchomienia planu awaryjnego utrzymania płynności.
- 6) Minimalizowanie ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości.
- 7) Optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.
- 7) Spełnienie wymagań prawnych i zaleceń nadzorczych określających ramy ostrożnościowej polityki działania Banku określonych w:
 - Ustawie Prawo Bankowe,
 - Rozporządzeniu UE nr. 575/2013,
 - Rekomendacji P.

Bank zarządza pozycją płynności w sposób zapewniający utrzymanie nadzorczych norm płynności określonych w Rozporządzeniu UE 575/2013 (wskaźnik LCR i NSFR), a także wytycznych SSOZ BPS.

Zarządzanie płynnością będzie dokonywane poprzez zarządzanie aktywami i pasywami oraz stosowanie limitów wewnętrznych prowadzące do zachowania odpowiedniej struktury bilansu Banku. Struktura posiadanych przez Bank aktywów powinna umożliwiać elastyczne dostosowywanie się do potrzeb płynnościowych.

Założenia do planu finansowego będą uwzględniały strukturę aktywów i pasywów generującą bezpieczny poziom aktywów płynnych w celu spełnienia nadzorczych miar płynności.

W Banku głównym źródłem finansowania aktywów o długim terminie zapadalności będą depozyty stabilne (obliczone na podstawie wskaźników osadu), stanowiące pewne źródło finansowania długoterminowego aktywów oraz fundusze własne Banku. Limity ostrożnościowe dotyczące finansowania długoterminowego, ograniczają znaczne zaangażowanie się Banku w tego typu aktywa.

Polityka oferowanych stóp procentowych, jak również prowizji i opłat dotyczących zarówno pasywów jak i aktywów, będzie podyktowana aktualną sytuacją płynnościową Banku. Bank przed podjęciem decyzji dotyczących kształtowania się oprocentowania depozytów i kredytów oraz prowizji i opłat, będzie analizował średnioterminową sytuację płynnościową Banku oraz działania podejmowane przez konkurencję.

Realizacja celu będzie dokonywana poprzez przyjęcie, wdrożenie i realizację:

- „Strategia finansowania MBS w Łomiankach na lata 2026 – 2030”,
- „Polityki zarządzania ryzykiem płynności w MBS w Łomiankach”,
- „Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności w MBS w Łomianki”.

Polityka określa:

- apetyt/tolerancję na ryzyko wyrażone poprzez limity wewnętrzne Banku, testy warunków skrajnych,
- podział zadań i organizację procesów zarządzania ryzykiem płynności,
- nadzór nad efektywnością procesów zarządzania ryzykiem płynności i poziomem ryzyka.

3. Ryzyko stopy procentowej

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest:

- 1) utrzymanie zmienności wyniku finansowego, w tym wyniku odsetkowego oraz wartości ekonomicznej kapitału (bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału) wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach niezagrażających bezpieczeństwu Banku i realizacji jego planu finansowego;
- 2) prowadzenie zrównoważonej polityki zarządzania aktywami i pasywami, pozwalającej kształtować ekspozycję Banku na ryzyko stopy procentowej zgodnie z obowiązującymi limitami;
- 3) Minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej będzie dokonywane poprzez:

- zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania bilansem, w tym limitów ograniczających to ryzyko;
- rozwój metod pomiaru ryzyka stopy procentowej w tym doskonalenie narzędzi do zarządzania ryzykiem stopy procentowej poprzez wdrożenie nowych rozwiązań informatycznych.

Realizacja celu będzie dokonywana poprzez przyjęcie, wdrożenie i realizację:

- „Polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej w MBS w Łomiankach”.
- „Instrukcji zarządzania ryzykiem stopy procentowej w MBS w Łomiankach”.

Polityka określa:

- apetyt/tolerancję na ryzyko wyrażone poprzez limity wewnętrzne Banku, testy warunków skrajnych,
- podział zadań i organizację procesów zarządzania ryzykiem stopy procentowej
- nadzór nad efektywnością procesów zarządzania ryzykiem stopy procentowej i poziomem ryzyka.

5. Ryzyko walutowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest:

- 1) Prowadzenie polityki domkniętych indywidualnych pozycji walutowych oraz pozycji całkowitej Banku, zgodnie z przepisami Rekomendacji I KNF, a także wytycznych SSOZ BPS.
- 2) Prowadzenie polityki maksymalnie ograniczającej ekspozycję na ryzyko kursowe przy jednoczesnej maksymalizacji korzyści z zawieranych transakcji,
- 3) Założenie, że transakcje wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym nie będą miały charakteru spekulacyjnego, a służyć będą zamykaniu pozycji walutowych.

- 4) Utrzymywanie działalności walutowej na poziomie mało znaczącym dla Banku, tzn. utrzymywanie skali działalności walutowej depozytowej na poziomie nie przekraczającym 5% działalności depozytowej Banku ogółem
- 5) Nie poszerzanie oferty produktowej Banku o kredyty w walutach.

„Strategia działania Banku” nie zakłada znaczącego wzrostu skali działalności walutowej, co w powiązaniu z polityką domykania pozycji walutowych nie wpłynie na istotny wzrost ryzyka walutowego (kursowego).

Realizacja celu będzie dokonywana poprzez przyjęcie, wdrożenie i realizację:

- „Polityki zarządzania ryzykiem walutowym w MBS w Łomiankach”,
- „Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym w MBS w Łomiankach”.

Polityka określa:

- apetyt/tolerancję na ryzyko wyrażone poprzez limity wewnętrzne Banku, testy warunków skrajnych,
- podział zadań i organizację procesów zarządzania ryzykiem walutowym,
- nadzór nad efektywnością procesów zarządzania ryzykiem walutowym.

6. Ryzyko wyniku finansowego

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem wyniku finansowego jest:

utrzymanie odpowiedniego poziomu wyniku finansowego, na poziomie zapewniającym możliwość prowadzenia bieżącej działalności i odpowiedniego rozwoju Banku, w tym zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału.

Zarządzanie ryzykiem wyniku finansowego będzie dokonywane poprzez:

- kontynuowanie dotychczasowej działalności z założeniem zrównoważonego rozwoju Banku;
- ocenę ryzyka wyniku finansowego i wpływ produktów bankowych na to ryzyko;
- prowadzenie działań mających na celu prawidłowe zarządzanie aktywami i pasywami w celu ustalenia optymalnego wyniku finansowego;
- opracowywanie planu finansowego biorącego pod uwagę zarządzanie ryzykiem istotnym;
- prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka cyklu gospodarczego w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami;
- doskonalenie technik zarządzania ryzykiem strategicznym oraz ryzykiem zmian w otoczeniu makroekonomicznym banku.

Realizacja celu będzie dokonywana poprzez przyjęcie, wdrożenie i realizację:

- „Instrukcji sporządzania i monitorowania planu ekonomiczno – finansowego w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach”.
- „Polityki zarządzania ryzykiem wyniku finansowego w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach”.

Polityka określa:

- apetyt/tolerancję na ryzyko wyrażone poprzez limity wewnętrzne Banku, testy warunków skrajnych,
- podział zadań i organizację procesów zarządzania ryzykiem wyniku finansowego,
- nadzór nad efektywnością procesów zarządzania ryzykiem wyniku finansowego.

6. Ryzyko kapitałowe w tym dźwigni finansowej

Celem strategicznym w zakresie zarządzania kapitałem własnym jest:

1. utrzymywanie funduszy własnych Banku na poziomie adekwatnym do rozmiarów działalności obciążonych ryzykiem.
2. zwiększanie poziomu funduszy własnych poprzez:
 - a) coroczne odpisy z zysku na fundusz zasobowy,
 - b) wzrost funduszu udziałowego Banku,
 - c) pozyskanie innych funduszy zaliczanych do funduszy uzupełniających na podstawie odrębnych przepisów lub za zgodą KNF.

3. Bank w planach finansowych uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez Bank funduszy własnych, które winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku, z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania oraz wyliczeń dotyczących dodatkowych wymogów kapitałowych na podstawie Procedury Filaru II.
4. dążenie do posiadania funduszy własnych zapewniających utrzymanie kapitałowych współczynników wypłacalności, współczynnika nadmiernej dźwigni finansowej na poziomie rekomendowanym przez instytucje nadzorcze.

Zarządzanie ryzykiem kapitałowym będzie dokonywane poprzez:

- utrzymywanie optymalnego wyniku finansowego w kolejnych latach i przekazywanie go na fundusz zapasowy;
- budowa funduszu zapasowego w celu zmniejszania udziału funduszu udziałowego w funduszach ogółem;
- rozwój Banku nie powodujący wzrostu udziału funduszu udziałowego w funduszach własnych;
- plan kapitałowy uwzględniający poziom funduszy własnych oraz jego alokację na poszczególne rodzaje ryzyka.

Realizacja celu będzie dokonywana poprzez przyjęcie, wdrożenie i realizację:

- „Polityki kapitałowej MBS w Łomiankach”,
- „Instrukcji wyznaczania współczynników kapitałowych, wskaźnika dźwigni oraz wskaźnika MREL, w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach”
- „Instrukcja wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach”,
- „Instrukcja wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach
- „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej MBS w Łomiankach”,

Regulacje określają:

- apetyt/tolerancję na ryzyko wyrażone poprzez limity wewnętrzne Banku, testy warunków skrajnych,
- podział zadań i organizację procesów zarządzania ryzykiem kapitałowym,
- nadzór nad efektywnością procesów zarządzania ryzykiem kapitałowym.

7. Ryzyko operacyjne w tym ryzyko ICT, ryzyko ML/FT

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest:

- 1) Minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego poprzez skuteczne identyfikowanie oraz odwracanie strat, jak również wprowadzenie mechanizmów mitygujących ryzyko, w tym zapobieganie fraudom wewnętrznym, a także zapewnienie prawidłowego przeprowadzenia transakcji
- 2) Zapewnienie odpowiedniego poziomu ryzyka zgodnie z przepisami:
 - Ustawy o usługach płatniczych,
 - Rekomendacji M KNF,
 - wytycznych EUNB (ryzyko ICT oraz usługi płatnicze) w tym Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011 (dalej DORA);
- 3) Wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym w tym ryzykiem ICT, określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania tymi ryzykami.
- 4) Zapobieganie lub odpowiednie zarządzanie niwelowaniem skutków zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku.
- 5) Zapewnienie odpowiedniego poziomu operacyjnej odporności cyfrowej, w tym osiągnięcia celów zawartych w Strategii IT oraz bezpieczeństwa, zawierającej strategię operacyjnej odporności cyfrowej.
- 6) W zakresie ryzyka ML/FT – ryzyko finansowe Banku co najwyżej poziom „UMIARKOWANE” ocenione w ramach analizy ryzyka ML/FT Banku dokonywanej zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

W zakresie ryzyka ML/FT dokonanie jego oceny zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Akceptowalny poziom ryzyka ML/FT co najwyżej „umiarkowane”.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym będzie dokonywane poprzez:

- doskonalenie systemów zarządzania poszczególnymi czynnikami ryzyka operacyjnego, w tym ryzyka ICT, a także w zakresie zapewnienia ciągłości działania, obejmujące ryzyko ustaleń umownych z zewnętrznymi dostawcami usług ICT
- doskonalenie procesów występujących w działalności Banku, zmniejszając tym samym poziom ryzyka operacyjnego i strat operacyjnych, a także poziomu ryzyka ICT
- doskonalenie systemu motywowania pracowników oraz zarządzania kadrami
- wykorzystywanie najlepszych, najbardziej efektywnych form zabezpieczania ryzyka operacyjnego, w tym ryzyka ICT

Realizacja celu będzie dokonywana poprzez przyjęcie, wdrożenie i realizację:

- „Polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym w MBS w Łomiankach”,
- „Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym w MBS w Łomiankach”,
- „Strategii operacyjnej odporności cyfrowej oraz rozwoju systemów ICT i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach”,
- „Polityki bezpieczeństwa informacji w MBS w Łomiankach”,
- „Instrukcji zarządzania systemami informatycznymi oraz infrastrukturą teleinformatyczną”,
- „Planu utrzymania ciągłości działania w MBS w Łomiankach”,
- „Polityki zarządzania ryzykiem outsourcingu w MBS w Łomiankach”,
- „Instrukcji outsourcingu czynności bankowych w MBS w Łomiankach”,
- „Polityki kadrowej MBS w Łomiankach”,
- „Polityki przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w MBS w Łomiankach”.

polityki określają:

- apetyt/tolerancję na ryzyko wyrażone poprzez limity wewnętrzne Banku, testy warunków skrajnych,
- podział zadań i organizację procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym i ryzykiem bezpieczeństwa informacji,
- nadzór nad efektywnością procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym ryzykiem ICT, ML/FT.

8. Ryzyko braku zgodności

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, poprzez stałe aktualizowanie i dostosowywanie procedur bankowych, wsparcie informacyjne, szkolenia i kontrolę ich przestrzegania.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności będzie dokonywane poprzez:

- skuteczną identyfikację nowych przepisów, regulacji wewnętrznych, standardów rynkowych;
- wdrażanie mechanizmów kontroli ryzyka;
- usprawnianie zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- organizację szkoleń dla pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem, a także pozostałej kadry w zakresie ryzyka braku zgodności;
- monitorowanie mechanizmów kontrolnych w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Realizacja celu będzie dokonywana poprzez przyjęcie, wdrożenie i realizację:

- „Polityki zgodności MBS w Łomiankach”
- „Instrukcji zarządzania ryzykiem braku zgodności”,

Polityka określa:

- apetyt/tolerancję na ryzyko wyrażone poprzez limity wewnętrzne Banku,,
- podział zadań i organizację procesów zarządzania ryzykiem braku zgodności
- nadzór nad efektywnością procesów zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Załącznik nr 3

do Strategii Zarządzania Ryzykiem w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach.

Metody dokonywania testów warunków skrajnych w ramach systemu zarządzania ryzykiem opisane są w następujących regulacjach wewnętrznych dotyczących pomiaru ryzyka, w zakresie:

1. Ryzyka kredytowego

Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym i ryzykiem koncentracji w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach,

2. Ryzyka stopy procentowej

Instrukcja zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach,

3. Ryzyka płynności

Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach,

4. Ryzyka walutowego

Instrukcja zarządzania ryzykiem walutowym w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach (Załącznik nr 2),

5. Ryzyka operacyjnego w tym ICT

Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym MBS w Łomiankach,
Strategia operacyjnej odporności cyfrowej oraz rozwoju systemów ICT i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego MBS w Łomiankach,
Plan utrzymania ciągłości działania w MBS w Łomiankach

6. Ryzyka kapitałowego w tym dźwigni finansowej

Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach,
Polityka kapitałowa Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach,

7. Ryzyka wyniku finansowego (biznesowe) – wyniku finansowego, strategiczne, zmian otoczenia makroekonomicznego Banku

Instrukcja sporządzania i monitorowania planu ekonomiczno – finansowego w MBS w Łomiankach,
Polityka zarządzania ryzykiem wyniku finansowego w MBS w Łomiankach oraz wyżej wymienione regulacje.

Komórki wykonujące testy warunków skrajnych są niezależne od czynności operacyjnych.

Załącznik nr 4

Do Strategii Zarządzania ryzykiem w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach

Schemat organizacji zarządzania ryzykiem w MBS Banku

